

עפ"ג (חיפה) 64502-06-24 - ענאן סלאמה נ' מדינת ישראל

עפ"ג (חיפה) 64502-06-24 - ענאן סלאמה נ' מדינת ישראל מחוזי חיפה

עפ"ג (חיפה) 64502-06-24

ענאן סלאמה

נגד

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

[15.07.2024]

כבוד השופט ליפשיץ

כבוד השופטת ציגלר

כבוד השופט מנדלבוים

פסק דין

ערעור על חומרת העונש שנגזר על המערער בת.פ. (שלום קריות) 31984-04-24 על ידי סגן הנשיאה, כב' השופט יוסי טורס.

המערער הוא יליד 1989, תושב היישוב כאוכב אל-היג'א ובבעלותו מאפיה. בתקופה מיום 14.1.24 ועד ליום 9.4.24 העסיק המערער במאפיה לעיל שוהה בלתי חוקי. המערער הודה במיוחס לו במסגרת כתב אישום מתוקן ובית המשפט קמא גזר עליו רכיב מאסר בפועל תקופה של 10 חודשים (בניכוי 6 הימים בהם היה עצור כחשוד) וכן רכיב ענישה נוספים של מאסר על תנאי וקנס בסכום של 5,000 ₪.

תקופת ההעסקה לעיל של תושב השטחים נחלקה לשתי תקופות משנה - הראשונה, מיום 14.1.24 ועד ליום 8.4.24 ובגין תקופה זו הורשע המערער בעבירה של העסקת תושב זר בנסיבות מחמירות (העסקה לתקופה של יומיים או יותר), לפי סעיף 12ב(א) + 12ב(א)(2) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (להלן: חוק הכניסה לישראל) שדינה היה במועד הרלוונטי עד 4 שנות מאסר (כיום, לאחר תיקון 38 לחוק שנכנס לתוקף ביום 8.4.24, הוחמר העונש ל 7 שנות מאסר); והשניה מיום 8.4.24 ועד ליום 9.4.24, ובגינה הורשע המערער בעבירה לפי סעיף 12ב(א)(2) לחוק הכניסה לישראל שהעונש המרבי הוא 4 שנות מאסר.

בית המשפט קמא קבע מתחם עונש אחד ביחס לשתי התקופות לעיל בין 9 ל 24 חודשי מאסר וגזר על המערער את רכיבי העונש שצוינו לעיל. המערער העלה שלושה ראשי טיעון - הראשון, כי רמת הענישה הנוהגת נעה במקרים כאלה סביב מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות; השני, כי גם אם היה מקום - נוכח תיקון החקיקה ובשים לב לתקופת המלחמה - להחמיר בענישה, החמרה זו הייתה צריכה להתבצע באופן הדרגתי על מנת שהציבור יוכל "להסתגל"; והשלישי, נגע למערער עצמו. נטען כי מדובר במערער נעדר עבר פלילי, שהודה במיוחס לו, שהה בתנאים מגבילים תקופה ארוכה וקיבל אחריות מלאה על מעשיו. הטלת מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח תפגע קשות בו ובמשפחתו.

נקדים ונציין כי עמדתנו היא כי יש לדחות את הערעור. בית המשפט קמא הרחיב בגזר דינו על אודות הנימוקים המצדיקים את הענישה לעיל, ואין לנו אלא לאמץ את כלל נימוקיו היפים והנכונים בעניינו, כשלכל אלה מצטרף הכלל הידוע ולפיו ערכאת הערעור תתערב בענישה רק כאשר גזר הדין חורג באופן ממשי מרמת הענישה הראויה, או כשנפל פגם של ממש בגזר הדין, או באחד מיתר המקרים שפורטו בפסיקה כמצדיקים התערבות. בעניינו, כאמור, לא רק שאף אחד מהתנאים לעיל אינו מתקיים אלא שאנו סבורים כי מדובר בעונש ראוי בנסיבות העניין. משכך, ומשאומצו על ידנו כלל נימוקיו של בית המשפט קמא, נרשה לעצמנו לקצר באופן יחסי בנימוקינו שלנו:

ראשית, מדובר בתקופת העסקה ארוכה באופן יחסי; שנית, תקופת העסקה התרחשה לאחר פרוץ מלחמת חרבות ברזל. אף לפני כן התקיים מימד ברור של חומרה בהעסקת שב"ח ללא היתר, אך לאחר פרוץ המלחמה דגשים אלה התחדדו - מי שמעסיק שב"ח מעמיד את כלל הציבור בסכנה, הן זו הנשקפת מהשב"ח הקונקרטי, אך גם בכך שהוא מעודד שבח"ם נוספים להיכנס לתחומי המדינה. נכונים הדברים שצוינו בהקשר זה על ידי בית המשפט קמא בציינו כי: "מובן שיש להניח לטובת הנאשם שלא ביקש לפגוע בביטחון המדינה ואולם מי אשר מעסיק שוהה בלתי חוקי מעמיד את הציבור בפני סיכון, שכן אין ביכולתו לדעת מה כוונתו של השוהה הזר ומה עלול הוא לעשות במהלך התקופה"; שלישית, גזר הדין יישם באופן נכון את תיקון מס' 38 לחוק הכניסה לישראל. התיקון אמנם נכנס לתוקף רק ביום 8.4.24 ולכן הוא חל כפשוטו רק לגבי התקופה השניה שארכה יומיים בלבד, אך יש לזכור כי תיקון זה רק מביא לידי ביטוי את הצורך - עליו חזרה הפסיקה מזה זמן - לנקוט במדיניות ענישה מחמירה ומרתיעה כלפי אלו שמעסיקים שבח"ם. גם ללא תיקון החוק היה אמור כל בר דעת, והדברים נכונים שבעתים לאחר פרוץ המלחמה, כי מי שמעסיק שב"ח מסכן לא רק את כלל הציבור אלא גם את חירותו שלו, במובן זה שהוא עשוי להישלח אל מאחורי סורג ובריח; רביעית ובהמשך ישיר לאמור לעיל, גזר הדין מביא לידי ביטוי את הצורך בענישה מרתיעה, הן פרטנית והן כללית. בעניינו, שם המערער - כך עולה - את השיקולים הכלכליים בראש מעייניו ולכן קיימת חשיבות מוגברת בענישה מרתיעה, לא רק כלפי המערער אלא גם על דומיו. בית המשפט קמא הרחיב גם בנוגע לענישת המינימום (שגם היא חלק מתיקון 38 לעיל), אך לטעמנו די בדברים לעיל כדי להבהיר כי אין מקום להתערבות בעונש. שתי הערות טרם סיום -

הראשונה היא שנתנו דעתנו לנתוניו של המערער, לכך כי הוא נעדר עבר, לגילו, להודאתו במיוחס לו וליתר הנתונים שהובאו אודותיו. אין בנתונים אלה כדי להביא לקבלת הערעור ויש להניח כי אלמלא נתונים אלה, היה העונש שנגזר חמור יותר;

הערעור השניה חשובה לא פחות, ומופנית אל ציבור המעסיקים, המלינים והמסיעים. עונשו של המערער ייתכן ומהווה החמרה מסוימת מרמת הענישה שנהגה טרם המלחמה. עם זאת - וזה הדבר החשוב - בית המשפט קמא החמיר בעונש במקרה דנן באופן מדוד. במילים אחרות, לא מן הנמנע כי הענישה במקרים הבאים, קלים, ומאליו יוצא שגם חמורים יותר מעניינו, תלך ותהיה מחמירה וקשה יותר. משכך, גזר דינו של בית המשפט קמא במקרה דנן יהווה רק בסיס לענישה עתידית ולא בהכרח אמת מידה שיש להשתוות אליה.

סוף דבר, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי מאסרו בבית מעצר קישון ביום 4.8.24 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון.

המזכירות תשלח עותק מפסק הדין לשב"ס.

ניתן היום, ט' תמוז תשפ"ד, 15 יולי 2024, בנוכחות הצדדים.

י. ליפשיץ, שופט

[אב"ד]

ג. ציגלר, שופטת

ש. מנדלבוים, שופט